

Deskundigheid in relatie tot het monumentenbestand

3.2 Aanbevelingen

Maak een analyse van de benodigde deskundigheid en stem daarbij de inzet van de interne deskundigheid af op het reguliere onderhoud op basis van de meerjarige onderhoudscyclus en bepaal vervolgens welke inzet extra nodig is voor andere taken zoals projecten en het uitvoeren van beleidsdoelen.

Analyse deskundigheid regulier onderhoud

Algemene bouwkundige kennis is binnen Gelderse Kerken aanwezig. Deze kennis wordt aangevuld met eigen kennis van het maken van bestekken en begrotingen, kostendeskundigheid, directievoering, bouwproces begeleiding etc.

De aanwezig deskundigheid bestaat uit

- URL 2001 - Bouwkundig advies (incl. verduurzaming)
- URL 2005 - Inspecties van monumentale gebouwen
- URL 2006 - Schouwen van gebouwde monumenten
- URL 3001 - Historische houtconstructies
- URL 4001 - Historisch timmerwerk
- URL 4003 - Historisch metselwerk
- URL 4006 - Historisch voegwerk
- URL 4009 - Historisch schilderwerk
- URL 4010 - Historisch leiendak
- URL 4011 - Metalen dakbedekkingen en goten bij monumenten
- URL 4014 - Historisch pannendak
- URL 4015 - Beglazing met vlakglas in monumenten
- URL 5001 - Bestrijding houtaantasting door insecten en zwammen
- URL 7010 - Historische Orgels

Eigen deskundigheid die ontbreekt of is gedeeltelijk aanwezig bij onderstaande onderwerpen

- URL 1001 - Restauratievisie en ontwerp
- URL 2003 - Betonrestauratie
- URL 2004 - Kleurhistorisch onderzoek
- URL 2007- Bouwhistorisch onderzoek met waardestelling
- URL 4002 - Glas-in-lood-panelen
- URL 4007 - Steenhouwwerk
- URL 4011 - Metalen dakbedekkingen en goten bij monumenten
- URL 4012 - Historisch metaal
- URL 5001 - Bestrijding houtaantasting door insecten en zwammen

Regulier onderhoud

De bouwkundige heeft een grote en brede kennis m.b.t. monumentenbeheer en heeft daar ook zeer lange ervaring in. De deskundigheid van het reguliere onderhoud is naar onze mening meer dan afdoende aanwezig. Bij specifieke zaken wordt indien nodig extra, externe kennis ingehuurd. Dit

betreft bijvoorbeeld adviseurs met werkzaamheden aan natuursteen, glas-in-lood vensters, muurschilderingen of archeologische vraagstukken. De deskundigen van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed worden bijna altijd voor advies gevraagd.

Te ondernemen actie

1. Kennis vergroten in een aantal zaken (bijv. URL 4002 - Glas-in-lood-panelen en URL 4007 - Steenhouwwerk) of monumentaal interieur. Opleidingen worden hiervoor gezocht en aangeboden.
2. Er is een goede samenwerking binnen de Gelderse Erfgoed Alliantie. In dit samenwerkingsverband is grote kennis op diverse vlakken aanwezig. Gelderse Kerken zal binnen dit verband meer externe kennis betrekken in het reguliere onderhoud.

Groot onderhoud en restauratieprojecten

Voor grote onderhoud en restauratieprojecten aan gebouwde monumenten wordt meestal een restauratie-architect gecontracteerd. Voor andere restauratieprojecten, aan bijvoorbeeld orgels, houten interieurdelen, worden deskundigen ingehuurd die bij gebouwde monumenten onder regie van de restauratie-architect valt. Deze werken volgens URL 1001 - Restauratievisie en ontwerp en zal opdracht verstrekken voor een Bouwhistorisch onderzoek met waardestelling conform URL 2007

Te ondernemen actie

Per project een analyse maken van de benodigde kennis en hoe dit wordt ingevuld. Deze analyse dient ook gedocumenteerd worden.

Beleidsdoelen

Het uitvoeren van beleidsdoelen vindt in principe plaats door de directeur. Hij wordt daarbij ondersteund door het team van medewerkers, en ook door de desbetreffende bestuursleden. Beleidsdoelen worden door de directeur ook behandeld in de Gelderse Erfgoed Alliantie en binnen de POM-organisaties. Daar wordt kennis uitgewisseld tussen de aangesloten partijen.

Structurele borging van deskundigheid

4.2 Aanbevelingen

*- Leg vast op welke manier Gelderse Kerken deskundigheid wil behouden en ontwikkelen.
 - Organiseer een systematiek waarbij een vorm van collegiale toetsing kan plaatsvinden bij de uitvoering van werkzaamheden aan rijksmonumenten, ten behoeve van kwaliteitsborging.
 Ook hiervoor geldt dat erover nagedacht dient te worden hoe in de toekomst deskundigheid structureel blijft geborgd bij Gelderse Kerken.*

Deskundigheid is aanwezig bij de medewerkers, maar dient te worden geborgd in de organisatie. Dit kan bijvoorbeeld door:

- Structurele kennisborging door vastleggen van alle ingrepen met motivatie van de keuze.
- Maak, ontwikkel een overzicht van alle monumenten met daarin: historische gegevens, ontwikkelde acties en uitvoeringen daarvoor.

- Zorg voor een zorgvuldige verslaggeving
- Maak, ontwikkel een kennisbank, betrek hierin ook andere partijen.

Online portaal

Op dit moment bouwt Gelderse Kerken aan een online portaal waar alle betrokkenen bij het onderhouden en beheren van de monumenten van Gelderse Kerken toegang toe krijgen. In het portaal zal o.a. alle kennis en uitvoeringsrichtlijnen gepubliceerd worden en toegankelijk zijn. De kennis zal ook door externe deskundigen aangevuld worden. Eind 2026 zal het portaal online zijn.

April 2026